

KONGER & VIKINGER - PÅ CYKEL

En smuk naturoplevelse på
30 km for oplevelseslystne
i alle aldre.

KONGER & VIKINGER - PÅ CYKEL

En smuk naturoplevelse på 30 km for oplevelseslystne i alle aldre, der har lyst til at nyde naturen i Roskilde og omegn - med gode muligheder for at nyde en picnic-kurv undervejs i de smukke omgivelser.

Turen beskriver blandt andet de historiske spor undervejs fra Roskildes Vikingeskibsmuseum. Følg Fjordstien (40) langs havnen og vandet og et godt stykke ind i skoven. Turen går gennem det maleriske landskab med de mange spor efter vikingerne med en afstikker til Lejre med Lejre Museum, Ledreborg Slot og det spændende Lejre Forsøgscenter.

Ruten tilbage til Roskilde foregår ad idylliske veje langs vikingernes gamle vandveje og gennem landsbyen Gammel Lejre og Svogerslev.

Bliver turen for lang, er det også muligt at tage cyklen med på toget fra Lejre til Roskilde.

Stil for eksempel cyklen, når du kører i skoven tæt på vandet. Nyd udsigten over fjorden eller dæk op til frokost i en lysning i skoven eller ved vandet.

Turen starter og slutter på Roskildes stemningsfulde havn. Et nemt startpunkt og mødested kan være Havnekiosken.

Turen varer ca. 5 timer i behageligt tempo ad skovveje og gamle landeveje.

'Konger og vikinger – på cykel' og det andet turforslag 'Romantik på cykel' er udviklet i et samarbejde mellem Roskilde Lejre Turistbureau, Roskilde Kommune, Roskilde Amt, Danhostel Roskilde Vandrerhjem, Jupiter Cykler og Restaurant Snekken.

08.08 Billeder udlånt af Roskilde Amt. Fotograf: Ole Malling. Grafisk design & tryk: www.filtenplus.com

PRAKTISKE OPLYSNINGER

CYKELUDLEJNING

Cykler udlejes hos:

I midtbyen hos:

Jupiter Cykler
Gullandsstræde 3,
Tlf. 4635 0420

YDERLIGERE INFORMATIONER

Roskilde Lejre Turistbureau
Stændertorvet 1
4000 Roskilde · Tlf. 4631 6565

1. BOSERUP SKOV

Københavns Kommune solgte i 1996 skoven til staten. Den er kendt for sin enestående forårsflora. I løvskoven ses om foråret bl.a. hvide og gule anemoner og et stort antal lærkesporer. På skrænterne ved fjorden under forblæste bøge ses blå anemoner og hulkravet kodriver. Ved kysten findes en naturlejrplads og et opholdsareal med grill. Mod nord ses fugleøen Ringøen, som har en naturlig sø i midten. Man mener at øen er dannet af strøm, der har aflagt to volde, som mødes i enderne og danner søen.

2. KATTINGE VÆRK

Er i dag en koloni for børn, udflytterbørnehave og naturcenter for Københavns Kommune. Der er ikke offentlig adgang mellem bygningerne. Værket har været stam-pemølle først med vandhjul senere med turbiner. På værket fremstilledes i 1700-tallet klæde til uniformer til militæret i København og senere forskellige slags gryn. I 1890'erne havde en privat fabrikant cellulosefabrik på værket. I 1917 blev værket købt tilbage af Københavns Kommune, som brugte det til hjem for alkoholikere. Ved det gule slusehus har Roskilde Amt anlagt en fisketrappe, som gør det muligt for ørreder at gå op i Kattinge Sø uden om slusen og videre op i Lavringe Å til gydepladserne dér.

3. HERSLEV HAVN

og badestrand med blå flag.

4. GEVNINGE

Gevninge Kirke ligger tæt på åen, som har et stort slyng ind mod kirken. Det er sandsynligt, at man i vikingetid har sejlet fra Lejre Vig ad Lejre/Gevninge Å ind til en anløbsbro nær kirken og vor tids gamle bydel. Udgravninger midt i Gevninge ved vejene Dalager/Nødager af bl.a. dele af en fornem hjelm med guldbelægning og en sjælden armring af guld viser, at her boede rangspersoner i yngre jernalder og vikingetid. Det var samtidig med Lejrekongerne. I Gevninge har man haft det betroede hverv at vogte porten til Lejre. Her steg man i land og kom formentlig til hest til kongsgården i Lejre.

5. FESTHAL FRA JERNALDER

På marken bag Møllegården har man fornyelig fundet sporene af en stor hal. Hallen er fra 500-årene og er på 48 x 7 meter. De fundne genstande på stedet peger på jernalderens øverste samfundslag ligesom selve hallen. Der er ikke adgang til stedet. Hallen var samtidig med sagnet om kongeslægten Skjoldungerne med Roar, Helge og Rolf Krake og dennes berømte "Kongsgaard", som ifølge sagnet lå i Lejre, men blev brændt ved et svigefuldt overfald.

En anden og meget nyere hal fra 900-tallet (vikingetidens slutning) blev fundet i 1986 bag Mysselhøjgård i Lejre Bys sydlige ende. Udgravningen af denne hal er afmærket på jordoverfladen med en lav vold af græstørv.

6. STORMANDSGÅRD OG DÆMNING

Rester af en betydelig stormandsgård fra 1100-tallet med vandmølle er udgravet på Lejre Ådals vestlige side lige

nord for dæmningen. Sådanne gårde tilhørte folk i samfundets absolutte top og viser, at der i Lejre residerede en stormand også i begyndelsen af middelalderen. Dæmningen blev bygget i 1300 årene. Den skulle fremme mølledriften langs Kornerup Å og på Roskildebispens mølle vest for Roskilde og ledte således vandet. Det har været ødelæggende for møller i hele Lejre Ådal, og derfor også for stormandens mølle i Lejre. Vandet var formentlig en brik i middelalderens magtkampe mellem adel, konge og kirke.

7. KORNERUP

Kornerup Kirke med den usædvanligt smukke beliggenhed højt over søen er Danmarks mindste kirke med spir. Der er 35 siddepladser i kirken, som er fra 1100-tallet. Dens historie hænger formentlig sammen med Kornerupgård, der ligger ved søbredden neden for kirken. Kirken kan være startet som kapel for den Kornerupgård, som lå på stedet i middelalderen. Kornerup By var i 1257 en del af Roskilde Vor Frue Klosters gods.

8. FUND AF TIDLIGE KRISTNE

Her i hjørnet af marken og ind under gulvet i huset langs vejen udgravede Roskilde Museum i 1995-2000 en kirkegård med 330 grave og spor af et hus, som formodes at have været en trækirke. Kirkegården er fra den tidligste kristne tid omkring år 1000.

Mænd og kvinder blev på den tid begravet adskilt, så mændene ligger syd for kirken, kvinderne og børnene nord for, og oftest med armene ned langs siden. DNA undersøgelser har vist, at her ikke var tale om et lukket, lille samfund af beslægtede mennesker, men en broget

befolkning med store genetiske forskelle, en enkelt med slægtskab på moderens side i Sortehavsområdet. En tilhørende landsby er ikke fundet.

9. SCT. HANS HOSPITAL

Ligger sammen med Amtssygehuset Fjorden i et fredet og naturskønt område. Får græsser på de fredede arealer som et led i naturplejen. Der er offentlig adgang i parken. Det første hospital blev bygget i 1808-11 som fattighospital og dårekiste. I årene derefter, hvor der var stor overbefolkning i København, blev mange af Københavns utallige fattige og syge sendt hertil. Hvor Bistrup Allé i vest krydser et vandløb, ligger en gulkalket bygning på en banke. Her lå selve Roskilde-bispens borg med voldgrav om i middelalderen, formentlig opført af biskop Absalon. En tavle ved banken fortæller historien om borgen.

10. SCT. JØRGENSBJERG

Sct. Jørgensbjerg er i dag en bydel i Roskilde, men der er en særlig landsystemning i de smalle, stejle stræder med de gamle, lave huse. Omkring år 1000 var den Roskildes havneby, og dens første kirke, Sct. Clemens Kirke blev bygget i 1030. Den næste og nuværende kirke fra 1080 er en af landets ældste kirker, opført af frådsten med rundede hjørner.

I 1100-tallet blev der opført et spedalskheds hospital, Sct. Jørgensgård, i kirkens nærhed. Sct. Jørgen var de spedalskes skytshelgen. Med tiden fik kirken navn efter hospitalets helgen og blev kaldt Sct. Jørgens Kirke på Spedilsbjerg.

SEVÆRDIGHEDER

1. Boserup Skov
2. Kattinge Værk
3. Herslev Havn
4. Gevninge
5. Festhal fra jernalder
6. Stormandsgård og dæmning
7. Kornerup
8. Fund af tidlige kristne
9. Sct. Hans Hospital
10. Sct. Jørgensbjerg

Husk at tage flyeren med praktiske oplysninger til cykelturen.

YDERLIGERE INFORMATIONER:

Roskilde-Egnens Turistbureau
Gullandsstræde 15
4000 Roskilde · Tlf. 4631 6565

